



# Kirkon Toimistohenkilöstö KiTo ry:n Tiedote 2016




*Haloo kirkko, mihin mennään?  
– kysyvät toimistotyöntekijät!  
Teemapäivät Turussa 22.–23.9.2016*

# Olet tervetullut Turkuun!



Kirkkoherra Outi Toljamo

 Kirkon toimistohenkilöstön koulutuspäivien pitopaikka syyskuussa 2016 Holiday Club Caribiassa on Turussa Katariinanseurakunnassa, lyhyen kävelymatkan päässä Pyhän Katariinan vuosisatoja vanhasta kivikirkosta. Alueena olemme toisaalta vuosisatoja vanha seurakunta, jonka 700 -vuotissyntymäpäivää juhlittiin muutama vuosi sitten - mutta toisaalta nuori, sillä vuonna 1991 suuri Kaarinan seurakunta jaettiin kahtia siten, että Kaarinan kaupungin puolelle jäi Kaarinan seurakunta ja Turun kaupungin puolelle jäänyt seurakunnan osa sai viralliseksi nimekseen Turun Katariinanseurakunta. Tämä seurakuntamme nykyinen nimi vastaa historian asiakirjoista jo vuodelta 1309 löytyvää nimeä ecclesia sancte Katerine in Nummis. Seurakunnassamme on monenlaisia kaupungin alueita, koulutuspäiviemme ympäristö on vanhaa Nummen asutusalueita, kun taas seurakuntamme toisella laidalla on Varissuon monikulttuurinen kaupunginosa ja 1980-luvulla rakennettu monitoimikirkko. Ja siinä välissä n. viiden kilometrin matkalla on moni muu kaupunginalue omine ominaispiirteineen.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on 10 seurakuntaa, joista Katariinanseurakunta on yksi. Talouden

ja toiminnan muutokset ja niiden tuomat uudet kysymykset kuitenkin "kolkuttelevat ovelta". Jakovuonna 1991 Katariinanseurakunnassa oli alkujaan n. 22 000 jäsentä, tällä hetkellä jäsenmäärä on n. 16 000, vaikka seurakuntamme alueella asuu n. 28 000 ihmistä. Tätä kirjoittaessani toukokuussa 2016 Turussa mietitään kovasti, millaiset seurakuntarajat ja työntekijärakenteet olisivat tarkoituksenmukaiset tulevia vuosia ajatellen. Koulutuspäiviemme aikaan ehkä jo tiedämme enemmän Turun seurakuntien tulevaisuudesta. Kirkon palvelukeskukseen seurakuntayhtymämme liittyy viimeisten joukossa vuoden 2017 alussa, joten myös sen tuomat muutokset ovat edessä kuluvan vuoden syksyllä. Tulevaisuuden kysymykset koskettavat niin hengellisen työntekijöitä kuin toimistotyöntekijöitäkin. Kysymysten joukossa on ilon sekä huolen aiheita. Mitä jäsenmäärälle tapahtuu? Mihin rahat riittävät? Kuka kirkon töitä tulevaisuudessa tekee? Mikä on luovuttamatonta ja mistä voidaan karsia? Mitä uutta tarvitaan vanhan tilalle?

"Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista, jonka maailma antaa. Olkaa rohkeat, älkää vaipuko epätoivoon", sanoo Jeesus. (Joh 14:27) Siihen meidän on luottaminen epävarmuudenkin keskellä. Vaikka työmme sisällössä on eroja, toimimme silti kaikki Kristuksen kirkossa ja palvelemme samaa perustehtävää. Emme ole epätoivon, vaan toivon asialla.

Toivotan koulutuspäiviinne uusien näkökulmien löytymisen, kokemusten jakamisen, levon, siunauksen ja ilon hetkiä!

## Outi Toljamo

vs.khrra

Turun Katariinan seurakunta



Kuva: Soile Tialnen

Valitse ystäväsi hitaasti,  
luovu heistä  
vielä hitaammin.

# Tehdään se, mikä parhaiten osataan

*X* Niin olen minäkin siirtynyt tämän vuoden alusta Kipaan. Vuosien saatossa on kuulunut kanssasarien mietteitä ja huokailuja järjestelmän vaikeudesta. Sitähän se on, mutta onko kuitenkin näkyvissä sitä muutosvastarintaa? "Muutosvastarinta"- mikä lintu se sellainen on, itsehän olen tiainen – nokitellaan sitten muutosvastarinnan kanssa. Mielenkiintoinen muutos kuitenkin siihen verrattuna, kuinka olemme aiemmin tätä työtä tehneet.



Kovimman vastarinnan antoi kuitenkin keväällä ukko-metso. Kun kauniina keväisenä aamuna lähdin mökiltä Puumalassa korvasieniä keräämään, niin kuinka satutukaan ukko-metso rinta rottingilla ja siivet tanassa samaan paikkaan. Siinä hetken katsekontaktia luoden päätin kuitenkin, että nyt on minun paras lähteä karkuun, hyökkäyksen pelossa ja selvästi takaa-ajettuna kaaduin ryteikköön

kiven päälle kyljelleen ja metso tuli kynnet himoiten jalkoihini kiinni – onneksi oli saappaat jalassa. Kauhun sekaisen hetken huusin apua mieheltäni, joka "karahkalla" lyöden lintua, hetken siinä päättään ravistellen metso lähti pakoon juoksemalla. Itse en pakoon juosut, sillä nilkasta oli nivelsiteet revähtäneet ja polvi verellä nilkutin takaisin mökille vammojani hoitamaan ilman korvasieniä.

Työmarkkinajärjestöiltä odotetaan vastauksia ja aloitteita moniin talouden ja työelämän ongelmakohtiin. Uuden palkansaajajärjestön selvitystyö päättyi keväällä tuloksetta. Liittojen kokous totesi, että uutta keskusjärjestöä ei kyetä perustamaan alun perin suunnitellussa aikataulussa ja laajuudessa. Myöskään hankkeen jatkamista uudella valmistelulla ei pidetty tarkoituksenmukaisena. Puheenvuoroissa todettiin, että syyt ja tarpeet palkansaajien yhteistyön tiivistämiseksi ovat kuitenkin olemassa.

STTK ja SAK jatkavat toimintaansa itsenäisinä järjestöinä, mutta palkansaajien yhteistyön tiivistäminen ja toiminnan kehittäminen on tulevaisuudessa entistäkin tärkeämpää.

Nyt päättyneen hankkeen selvitysmateriaalit ja linjat uusien yhteistyömuotojen rakentamiseksi ja asioiden yhteisen valmistelun vahvistamiseksi tullaan hyödyntämään.



Soile Tiainen

Yhteistyölle yli keskusjärjestörajojen on työmarkkinoiden voimakkaassa murroksessa korostunut tarve, liittojen kokous linjasi.

## Kilpailukyky sopimus ( Kiky )

Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen ja lakimies Anna-Maria Numminen ovat käyneet neuvotteluja tiiviisti koko kevään ajan. Paljon puhuttu 24:n tunnin vuosityöajan lisääminen kaikille oli työajattomille työntekijöille pohdinnassa kuinka se toteutetaan hengellisentyön osalta. Lomarahaan tulee myös vähennyksiä sopimuskaudella. Sopimuksista tiedotetaan jäsenistöille esim. liiton sivuilla kirkonlatat@fi.

Evankelis-luterilainen kirkko saavutti 31.5.2016 kilpailukyky sopimuksista neuvottelutuloksen, jonka liiton hallitus on hyväksynyt samana päivänä.

Tämän vuoden toimistohenkilöiden teemapäivät pidetään Turussa 22.9. – 23.9.2016.

*Tervetuloa mukaan!*

**Soile Tiainen**  
KiTo ry puheenjohtaja

# Työmarkkinoilla kiireinen kevät



Paula Aaltonen

## Kilpailukykykysopimusta neuvotellaan maaliin

**K**irkon alat ry:lle samoin kuin kaikille muillekin ammattiliitoille viimeiset puoli vuotta on ollut varsin kiireistä aikaa. Muutoksia ja nopealiikkeisiä haasteita neuvottelupöytiin on tuonut pääasiassa maan hallitus, joka lähes viikoittain on heitellyt uusia esityksiä ilmaan kuin palloja, joista kukin taho yrittää ottaa koppia parhaan kykynsä mukaan.

Itselleni tämä kaikki on uutta ja mielenkiintoista. Olen vajaan vuoden toiminut liiton toiminnanjohtajana ja koen iloa siitä, että löysin tieni Kirkon alat ry:n palvelukseen. Olinhan toki jo aiemmin, toimiessani Kirkkohallituksen palveluksessa yli seitsemän vuotta eläketoimiston ryhmäpäällikkönä, tutustunut seurakuntiin työyhteisöinä. Suoraan en Kirkkohallituksesta kuitenkaan siirtynyt ammattiliiton palvelukseen, vaan siinä välissä ehdin työskennellä Helsingin yliopistolla talouspalveluiden päällikkönä reilut kuusi vuotta. Nyt polkuni on johdattanut takaisin kirkon sektorille ja olen kiitollinen. Ammattiliitossamme on aitoa halua ja tahvoimaa toimia yhteisöllisesti kristillisiä arvoja kunni-

oittaen sekä rehtiä ja avointa toimintatapaa noudattaen. Lisäksi liitossamme on rohkeutta ja keinovoimaa etsiä ja löytää vaihtoehtoisia polkuja tavoitteiden saavuttamiseksi. Näitä taitoja tarvitaan, kun haemme soveltamisratkaisua kilpailukykykysopimukselle.

Työmarkkinakeskusjärjestöjen saavuttama neuvottelutulos kilpailukykykysopimukseksi on poikkeuksellinen, jopa historiallinen. Työntekijöiden etuja leikataan ja työnantajien kustannuksia siirretään työntekijöiden maksettavaksi. Tähän saakka ammattiliittojen tehtävänä on ollut neuvotella palkansaajien työehtoihin helpotuksia, oikeuksia ja joustoja. Minkä takia nyt neuvottelemme palkansaajien etujen heikennyksistä? Siksi, että aikaansaatu kilpailukykykysopimus on vaihtoehto maan hallituksen ns. pakkolakipaketille. Siihen kilpailukykykysopimuksen neuvottelutulosta onkin verrattava.

Pakkolakipakettiin verrattuna kilpailukykykysopimus näyttäytyy toisenlaisena. Ikävien leikkausten edelle nousee suomalaisen sopimuskulttuurin voitto. Sanelusta ja pakottavasta lainsäädännöstä päästiin eroon sopimisella. Pakkolakipaketissa oli mm. julkisen sektorin pitkien vuosilomien lyhentäminen ja sairausloman muuttaminen osittain palkattomaksi. Vuosilomien merkitys jäsenistömme vapaa-ajanvietolle ja työssä jaksamiselle on suuri. Seurakunnissa tehdään työtehtävistä riippumatta henkisesti kuormittavaa työtä. Psykkisestä työpaineesta palautuminen vaatii aikaa ja riittävän pitkäkestoista etäisyyttä työhön. Pitkät vuosilomat ovat ehdoton edellytys työssä jaksamiselle sektorilla, jossa aidosti kannetaan huolta lähimmäisestä. Kilpailukykykysopimukseen sisällytetyt julkisen sektorin lomarahojen määräaikaiset leikkaukset korvaavat maan hallituksen edellyttämät pitkien lomien leikkaukset. Seurakuntienkin työntekijöiden lomarahoja leikataan vuosina 2017 - 2019 30 % kunakin vuotena. Oikeudenmukaisia tai tasapuolisia lomarahojen leikkaukset eivät ole, mutta lähestykäämme asiaa talkoohengessä.

Kilpailukykykysopimus sisältää lisäksi muutoksia sosiaalivakuutusmaksuihin. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksut ja työeläkemaksut nousevat asteittain vuosina 2017 - 2020. Samaan aikaan työnantajien maksut puolestaan keventyvät. Työnantajien sairausvakuutusmaksuja alennetaan myös. Alennus rahoitetaan julkisen sektorin työnantajille aiheutuvilla säästöillä, jotka syntyvät mm. juuri lomarahojen määräaikaaisella leikkaamisella.

Kilpailukykykysopimuksessa edellytetään työajan pidentämistä 24 tuntia vuodessa ansiotasoa muuttamatta. Työajan pidennys ei ole helposti toteutettavissa, koska kirkon tehtävissä sovelletaan useita erilaisia työaikamuotoja. Työajan pidennystä on soviteltava

erikseen hengelliseen työaikaan, toimistotyöaikaan, tuntipalkkaisille sekä tällä hetkellä kokeiluna toimivaan yleistyöaikaan jne.

Kilpailukyky sopimuksen yksi elementti on paikallinen sopiminen. Jatkossakin työ- ja virkaehtosopimukset ovat se peruskivijalka, jota vähintään on noudatettava. Niiden lisäksi on mahdollista sopia paikallisesti joistakin ennakkoon sovituista asioista. Paikalliseen sopimiseen tultaneen sisällyttämään kaksi osaa: tilanteet, joissa paikallisesti voitaisiin sopia poikketavaksi kulloinkin voimassa olevan KirVESTES:n sopimusmääräyksestä, jos siihen olisi olemassa paikallisista erityisolosuhteista aiheutuva perusteltu syy. Kriisi-tilanteessa puolestaan voitaisiin sopia poikketavaksi kulloinkin voimassa olevan KirVESTES:n sopimusmääräyksestä, jos seurakunta olisi joutunut sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtaisivat henkilöstön vähentämiseen. Tällainen sopimus saataisiin tehdä ainoastaan määräaikaisena.

Varsinaista paikallista sopimustoimintaa ei kirkon toimialueella ole vielä ollut laajassa mittakaavassa. Palkkoista ja työaikapankeista yms. on neuvoteltu kirkon yhteistoimintasopimuksen mukaisesti, mutta lopullinen päätösvalta on ollut työnantajalla. Paikallisen sopimustoiminnan kehittäminen onkin aloitettava pelisääntöjen luomisesta. Paikallisen neuvottelutoiminnan onnistuminen edellyttää kouluttautumista sekä työnantaja- että työntekijäpuolella. Lisäksi on saatava paikallista itsevarmuutta sopia asioista sekä uskallusta toimia tehtyjen sopimusten mukaan.

Kirkon alat ry:n näkökulmasta paikallisen sopimisen lisääminen tarkoittaa sitä, että luottamusmiesten työskentelyolosuhteita luottamusmiehinä on parannettava. Luottamusmiehille on taattava riittävä aika paikallisten neuvottelujen käymistä varten. Tiedonvälitystä työnantajan ja luottamusmiesten kesken on lisättävä. Luottamusmiesjärjestelmän kattavuudesta myös pienien työpaikkojen osalta on huolehdittava. Liiton toimesta luottamusmiehille on taattava riittävä koulutus neuvottelua varten.

Kilpailukykyneuvottelutuloksen mukaisesti sovitut muutokset on tarkoitus viedä käytäntöön vuoden 2017 alusta. Kilpailukyky sopimuksen puitteissa nykyisiä työ- ja virkaehtosopimuksia jatkettaisiin vuodelle. Muusta ei siis tällä erää voisi sopia kuin kilpailukyky sopimuksen sisältävistä työehtojen muutoksista. Palkankorotuksistaakaan ei siis saisi neuvotella ainaakaan vuonna 2017.

Talouden näkökulmasta kilpailukyky sopimuksen pitäisi luoda edellytyksiä talouskasvulle. Ne, joilla on työpaikka ja ansiotuloa kantavat etuuksiaan leikaten kortensa kekoon yhteiseksi hyväksi. Kysymyksessä on miljardiluokan tulonsiirto palkansaajilta työnantajille. Työnantajille annetaan näillä yhteisillä säästötalkoilla mahdollisuus ja samalla myös velvollisuus uusien työntekijöiden palkkaamiseen ja olemassa olevien työpaikkojen säilyttämiseen.

Määräaika kilpailukykyneuvotteluille on toukokuun loppu. Mikään läpihuutojuttu neuvotteluprosessi ei ole.

On selvää, että esimerkiksi työajan pidentämisestä on neuvotteluissa löydettävä sellainen ratkaisu, joka kohtelee seurakuntien eri työaikamuotoja tekeviä työntekijöitä tasapuolisesti.

Kilpailukyky sopimuksen myötä olemme isojen muutosten äärellä. Kun saamme riittävästi tietoa arvioida työehtojen muutoksen seurauksia eri toimialoilla, neuvotteluissa eteneminen on helpompaa. Tähän hetkeen emme myöskään halua maan hallituksesta enää yhtään uutta ulos tuloa, sillä haluamme neuvottelurauhan, jotta päätöksiä saataisiin tehtyä. Eihän mikään voi kasvaa pelossa, jota jatkuvasti kynnetään.

## Uusi keskusjärjestöhanke jäihin

Työmarkkinoilla päähuomio on luonnollisesti nyt kilpailukykyneuvotteluissa. Neuvotteluiden varjoon ja osin jalkoihinkin on jäänyt SAK:n ja STTK:n liittojen puuhaama uusi palkansaajajärjestö. Hanketta lähti selvittämään 49 liittoa. Keskusjärjestöstä piti tulla vahva, 1,7 miljoonan jäsenen edunvalvoja. Projektin alkua rapautua, kun liittoja on jättäytymässä hankkeesta pois mukaan lukien Kirkon alat ry.

Liitot lähtivät keskusjärjestöhankeeseen toiveikkaina, että nyt saadaan jotakin uutta aikaan. Matkan varrella perinteiset pelot ja epäluulot ovat päässeet pintaan. Meitä STTK: laisia liittoja arveluttaa SAK:n liittojen avoin puoluepoliittisuus, joka olisi leimannut myös uuden keskusjärjestön hallintoa. Kristillisiä arvoja noudattavana, ekuumeenisena ammattiliittona, katsoimme että meidän paikkamme ei ole tällaisessa uudessa keskusjärjestössä.

Tämä ei ole ensimmäinen kerta, kun keskusjärjestöjä yritetään yhdistää. STTK:kin on kahden keskusjärjestön yhteenliittymä. Se syntyi 1990-luvun alkupuolella toimihenkilöiden ja virkamiesten keskusliiton TVK:n konkurssin jälkeen. Useimmat TVK:n liitot liittyivät silloin teknisten toimihenkilöiden STTK:hon. Nyt näyttää siltä, että STTK jatkaa entistä uudistuskykyisempänä ja elinvoimaisena. Me haluamme olla mukana tässä uudistusprosessissa. Kuten sanotaan, ensimmäinen askel johonkin suuntaan on myös aina päätös, ettei aio jäädä siihen missä olet. Menkäämme yhdessä eteenpäin!

**Paula Aaltonen**  
Toiminnanjohtaja  
Kirkon alat ry



Kuva: Tuija Niemi-Nikkola

# Meitä liiton lakimies tekee

**K**irkon alat ry:llä on kaksi lakimiestä. Lakimiehet osallistuvat neuvottelutoimintaan, ja neuvontatoimintaan. Tämän lisäksi lakimiesten tehtävänä on erimielisyystapausten käsittely, luottamusmiesten koulutus sekä jäsenyhdistyksen ja aluetoimikuntien tilaisuuksissa vierailu.

Neuvottelutoiminta tarkoittaa sitä, että neuvotellaan Kirkon yleisestä virka- ja työehtosopimuksesta. Tämä sopimus sitoo ev.lut. seurakuntia. Työnantajapuolelta on neuvottelemassa Kirkon työmarkkinalaitos. Työntekijäpuolelta neuvottelijoina ovat Kirkon alat ry:n neuvottelijoiden lisäksi Juko ja Kirkon alan unioni.

Kirkon alat ry neuvottelee lisäksi Kristillisten järjestöjen työehtosopimuksesta ja Ortodoksisen kirkon työehtosopimuksesta.

Neuvottelutoiminta on esillä tiedotusvälineissä silloin, kun tehdään ns. keskitettyä ratkaisua, jossa nivotaan yhteen paitsi työnantajien ja työntekijöiden tarpeita ja ideoita, myös maan hallituksen vaatimuksia. Keväällä 2016 on neuvoteltu Kilpailukyky sopimuksesta eli Kiky -sopimuksesta. Tuossa sopimuksessa pyritään nimenomaan hiomaan yhteen työmarkkinakeskusjärjestöjen tavoitteita sekä maan hallituksen tavoitteita kilpailukykyyn parantamiseksi.

Tämän näkyvän neuvottelutoiminnan lisäksi kirkon pöydässä toimitaan nykyään jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti. Koko ajan on käynnissä useita työryhmiä, joissa käsitellään mm. työaikaa ja työelämän pelisääntöjä, kuten KirTeko -työryhmässä.

Lakimiesten neuvontatoiminta hoidetaan puhelimen ja sähköpostin välityksellä. Sähköposti on yhä useammin se työväline, jonka avulla kysymykset esitetään vastattavaksi. Sähköpostin kautta myös lakimiesten vastaukset saavuttavat kysyjät melko nopeasti, kun ei tarvitse odottaa, että kysyjä ja vastaaja ovat yhtä aikaa puhelimen ääressä. Puhelinkeskustelun etu on luonnollisesti se, että siinä jo puhelun aikana voi tarvittaessa esittää täydentäviä kysymyksiä. Lisäkysymysten esittäminen tosin onnistuu sähköpostitsekin, ja usein näitä lisäkysymyksiä joutuu esittämäänkin ennen kuin voi antaa vastauksen.

Jäsenten esittämien kysymysten kirjo vaihtelee, ja omalla tavallaan tämä vaihtelu tekee työstä mielenkiintoista. Kysymykset voivat liittyä lomaoikeuteen ja sairauslomaan, ja vähän kaikkeen, mitä työelämässä voi tapahtua. Helpolta kuulostava kysymys voi johtaa yhteydenottoon seurakuntaan, ja asian tarkempaan tutkimiseen.

Kun työnantaja ja työntekijä ovat eri mieltä jostakin asiasta, niin tällöin tarvitaan ensiksi luottamusmiestä

ja tämän jälkeen lakimiestä. Mitä pitemmällä luottamusmies voi hoitaa asiat paikallistasolla, sen paremmin ja nopeammin asiat yleensä ratkeavat.

Mikäli jäsenen kysymys liittyy yksityiselämän juridisiin kysymyksiin, niin näihin kysymyksiin liiton lakimiehet eivät vastaa. Liiton lakimiesten työaika ja osaaminen käytetään työelämään liittyvien asioiden ratkaisemiseen. Yksityiselämän juridisia kysymyksiä voi esittää liiton lukuun varatuomari Eeva-Liisa Moilaselle. Ensimmäinen yhteydenotto varatuomari Moilaseen on jäsenelle ilmainen, eli liitto tarjoaa tämän ensimmäisen kierroksen. Mikäli asiassa ryhdytään toimenpiteisiin taikka asia vaatii useampi yhteydenottoja, niin tällöin jäsen itse huolehtii toimeksiannon kustannuksista.

Varatuomari Moilanen on parhaiten tavoitettavissa ke-to aamuisin klo 8-9 ja puhelinnumero on 0500-313838.

Kirkon alojen luottamusmiehet ovat tärkeä tuki jäsenkunnalle työpaikoilla. Luottamusmiehiä koulutetaan tuntemaan virka- ja työehtosopimukset sekä neuvottelutoiminnan käytännöt. Jäsen voi aina kääntyä oman luottamusmiehensä puoleen, ja saada apua/tukea luottamusmieheltä.

Paikallinen neuvottelutoiminta työpaikoilla lisääntyy koko ajan, ja tätäkin varten on tärkeätä, että kaikille työpaikoille, joilla on vähintään viisi Kirkon alojen jäsentä, on valittu luottamusmies. Tämä viiden jäsenen määrä on jäsenmäärä, joka oikeuttaa valitsemaan luottamusmiehen. Maan hallitus vaatii paikallisen sopimustoiminnan lisäämistä, koska sillä arvellaan olevan positiivinen vaikutus Suomen talouteen.

Liiton lakimiesten tehtäviin kuuluu erimielisyysneuvottelujen käyminen Kirkon työmarkkinalaitoksen kanssa. Erimielisyysneuvottelut käydään, mikäli paikallistasolla ei ole saavutettu neuvotteluissa yksimielisyyttä selvitetäessä jonkun jäsenen asiaa. Kun erimielisyys on käsitelty keskusneuvotteluissa, asia voidaan tarvittaessa viedä työtuomioistuimeen.

**Kukaan ei voi tehdä kaikkea,  
mutta jokainen  
voi tehdä jotakin;  
ja jos jokainen tekee jotakin,  
tulee kaikki tehdyksi.**

Kaikkia riita-asioita ei voida ratkaista neuvotteluteitse. Tällöin saattaa tulla kysymykseen oikaisuvaatimuksen tai valituksen laatiminen, mikäli kyseessä on virkasuhteessa seurakuntaan oleva jäsen. Työsopimussuhteisten jäsenten asiat viedään käräjäoikeuteen.

Seurakuntien kiristynyt taloustilanne aiheuttaa sen, että sekä luottamusmiesten että liiton lakimiesten tulee tuntea hyvin ev.lut. kirkon yhteistoimintasopimus. Yhteistoimintasopimusta tarvitaan sekä irtisanomisten yhteydessä ja myös silloin, kun virat/tehtävät jätetään täyttämättä niiden tyhjentyessä. Yhteistoimintasopimuksen neuvottelukäytäntöjä käytetään lisäksi silloin, kun työtehtäviä muutetaan tuotannollisista ja taloudellisista syistä.

Mikä tehtäväalue on mielenkiintoisin liiton lakimiehen työssä? Tähän voi vastata helposti. Juuri tehtävien vaihtelevuus tekee liiton lakimiehen työstä mielenkiintoista.

**Anna-Maria Numminen**



Hyvä päivä, sen teemme itse,  
kukaan ei pilaa päiväämme  
jos niin päätämme,  
kohtaa vain myönteisiä ihmisiä,  
päättää, kukaan ei pilaa päivääsi, elämäsi,  
ole vain onnellinen jokaisesta hetkestä,  
vaikka olet yksin, siitäkin voi nauttia,  
siis nauti.

Positiivarit

Kuva: Tuija Niemi-Nikkola

## Kirkon Toimistohenkilöstö KiTo ry viettää

### ILTAJUHLAA

torstaina 22.9.2016 klo 19.30 alkaen

Turussa, Holiday Club Caribia -hotellissa.

Tule nauttimaan  
illallista kanssamme!



Esiintyjänä Suomen paras  
stand up –koomikko  
**Matti Patronen**  
(foto by Sami Kontto 2016),  
jonka huumoria ei voi vastustaa!

Hinta KiTo ry:n jäseniltä 20 €, muilta 40 €

Ilmoittautumiset 26.8.2016 mennessä  
tuija.niemi-nikkola@evl.fi

## Tervetuloa!

KiTo ry, hallitus

# Uusi jäsen hallituksessa



Olen syntyjäni kajaanilainen ja perheeseeni kuuluvat aviomies, tytär ja poika. Lapset asuvat jo omillaan, joten isännän kanssa elellään kahdestaan. Harrastan vuodenajoista ja mahdollisuuksista (sää, fiilis) riippuen pyöräilyä, rullaluistelua, uintia, sauvakävelyä, hiihtoa sekä erilaisia ryhmäliikunta muotoja, esim. sulkapalloa ja zumbaa. Kesällä vietän paljon aikaa kesämökillä, joka sijaitsee 15 kilometrin päässä Kajaanista, Jormuan lahdella. Mukava pyöräilymatka töihin ja takaisin ilmojen niin sallissa.

Työkseni hoidan Kajaanin seurakunnan palkanlaskijan tehtäviä. Tulin seurakunnan palvelukseen kesäkuussa 1987, aluksi kesätöihin. Palvelusuhdettani jatkettiin ja lopulta vakinaistettiin helmikuussa 1988. Tein aluksi toimistoapulaisen töitä ja kassanhoitajan viransijaisuuksia. Myöhemmin siirryin hoitamaan palkanlaskijan sijaisuuksia ja silloisen palkanlaskijan muuttaessa paikkakunnalta pois, minut vakinaistettiin palkanlaskijan virkaan kesällä 1998.

Kiton hallituksen jäsenyys on minulle ensimmäinen valtakunnallinen luottamustoimi, joten tässä on vielä opettelemista käytännön tasolla. Olen ollut vuodesta 2000 Kajaanin seurakunnassa Kirkon alat ry:n luottamusmiehenä ja olen edelleen. Palkanlaskijana joudun tekemisiin KirVESTESsin pykälien kanssa, joten työntekijöiden tasa-arvoinen kohtelu ja oikeudenmukaisuuden toteutuminen kuuluvat olennaisena osana työnkuvaani. Tähän olen aina pyrkinyt ja toivottavasti olen myös siinä onnistunut.

*Toivon kaikille jäsenille  
oikein mukavaa loppuvuotta.*

**Tuija Ohtonen**

## Kirkon Toimistohenkilöstö KiTo ry:n sääntömääräinen vuosikokous 2016

pidetään torstaina 22.9.2016

klo 16.30 alkaen

Turussa, Holiday Club Caribia-hotellissa

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Mikäli jäsen haluaa varsinaisessa kokouksessa käsiteltäväksi jonkun erityisen asian, lähettäköön siitä kirjallisen aloitteen, mikäli mahdollista päätösehdotuksineen hallitukselle viimeistään kolmekymmentä

(30) päivää ennen kokousta

[yhdistyksen säännöt §14].

Ilmoittautumiset 26.8.2016 mennessä

tuija.niemi-nikkola@evl.fi

**Tervetuloa!**

KiTo ry:n hallitus

**Hyvä ystävä on kuin aspiriini  
- se auttaa.**

**Hyvä ystävä on kuin nastarengas  
- se ei petä.**

**Hyvä ystävä on kuin sadekuuro  
- se virkistää.**

**Hyvä ystävä on kuin kesä  
- se on aina odotettu.**

**Hyvä ystävä on kuin koti  
- siitä ei voi koskaan luopua.**





Olen Jaana Kontio ja toimin Puumalan seurakunnan kirkkoherranvirastossa toimistosihteerinä. Olen työskennellyt nykyisessä tehtävässäni 16 vuotta. Aiemmin olen työskennellyt määräaikaissa toimistotehtävissä kunnan puolella sosiaali-toimistossa ja hallintotoimistossa. Koulutukseltani olen ylioppilasmerkonomi.

Työni on monipuolista ja laaja-alaista. Viraston ainoana työntekijänä työtehtäviini kuuluu jäsenrekisterin hoito Kirjuri-ohjelmalla, virkatodistusten ja sukuselvitysten teko sekä laskutus, toimitusten ja tilaisuuksien ajan- ja tilavaraukset, tiedotusta, hautakirjanpito, hautauslaskutus, hautainhoitoon liittyviä tehtäviä, käteiskassan hoito, asiakaspalvelu, arkistointi, sukututkimukset, perhelehtien digitarkastus ja muut virastossa hoidettavat työt laidasta laitaan. Sijaistan myös talouspäällikköä hänen lomiansa aikana palkanlaskennassa ja laskujen maksatuksessa käyttäen Kipan ohjelmia.

Puumalan seurakunta on pieni seurakunta, vuoden lopussa jäseniä oli 1908. Myös työyhteisömme on pieni, vakituksia työntekijöitä on kymmenen. Taloudellisten syiden vuoksi YT-neuvotteluilta ei ole vältytty. Niiden tuloksena viisi työntekijää osaaikaistettiin. Itse aloitan 1.9. osaaikaisesti siten, että työaikani on 75 %.

Olen ensimmäistä vuottani KiTon hallituksen varajäsenenä. Olen toiminut varaluottamusmiehenä ja



Jaana Kontio

1. varatyösuojeluvaltuutettuna vuodesta 2006 alkaen, ja toimin edelleen.

Harrastuksiini kuuluu lenkkeily, pyöräily, hiihto, lukeminen ja kesällä venely Saimaalla. Näihin Puumalan kaunis ja puhdas luonto antaa oivat mahdollisuudet.

*Hyvää ja aurinkoista kesää!*

**Jaana Kontio**



[www.joutenlampi.fi](http://www.joutenlampi.fi)

## Kokouspäivät luonnon helmassa.

### VIETÄ KOKOUSPÄIVÄ JOUTENLAMMELLA

Tarjoamme toimivat puitteet ja rauhallisen ympäristön seminaarien, kurssien ja tilaisuuksien järjestämiseen. Nykyaikaiset kokoustilat, runsaat majoitusvaihtoehdot sekä räätälöidyt ruokatarjoilut luovat edellytykset onnistuneille tilaisuuksille. Joutenlampi sijaitsee 15 km Kajaanista pohjoiseen. Tervetuloa viihtymään hyvän palvelun ja upean kainuulaisen luonnon keskelle!



Joutenlammentie 294, 87930 Salmijärvi · puh: (08) 6873 361 · toimisto@joutenlampi.fi · www.joutenlampi.fi



**Lähde kylpylälomalle Caribiaan!**



Rentoudu, nauti kylpylän poreista ja herkuttele uutuusravintoloissa, O'Learysissa ja Classic Pizzassa – vaikka koko perheen voimin.

**2 hh alk. 69 €/hlö**

Sis. aamiaisen, kylpylän ja kuntosalin käytön

**Lisätiedot ja varaukset [holidayclub.fi](http://holidayclub.fi)**

**Holiday Club Caribia**

Kongressikuja 1, 20540 Turku

puh. 030 687 4000

*Holiday*  *Club*

Puheluiden hinnat 030-numeroihin: Lankapuh: 0,0828 €/puh + 0,07 €/min. Matkapuh: 0,0828 €/puh + 0,17 €/min.

Kuva: Soile Tiainen



Arkkipiispa Kari Mäkinen tulee perjantaina Teemapäiville luennoimaan aiheesta "Kirkko tänään" - tilannekatsaus kirkkoon aiheesta.



Kuva: Aulis Moisio

# Toimistohenkilöiden teemapäivät 22. - 23.9.2016

Turussa, Holiday Club Caribia – hotellissa

” HALOO KIRKKO, MIHIN MENNÄÄN? – KYSYVÄT TOIMISTOTYÖNTEKIJÄT ”

## Torstai 22.9.2016

- 9:00 – 9:45 Ilmoittautuminen ja aamukahvi
- 10:00 Päivien avaus  
*kehittämiskonsultti Sami Lahtiluoma, Kirkkopalvelut  
puheenjohtaja Solle Tiainen, KiTo ry*
- Aloitus, Sami Lahtiluoma*
- Hyvän asiakaspalvelun aakkoset seurakunnassa**  
*kouluttaja Tytti Pietilä, Seurakuntaopisto*
- 12:00 Lounas
- 13:00 **Virastotyö ja alueelliset keskusrekisterit**
- 14:30 Kahvi
- 15:00 **Ryhmätyöskentely Open Space – paikka puhua siitä, mikä on omasta mielestä nyt tärkeää toimistotyössä**  
*Sami Lahtiluoma*
- 16:15 Päätös

## Perjantai 23.9.2016

- 8:30 - 9:00 **Pyhän Katariinan kirkossa aamun avaus ja esittely**
- 9:30 **Ajankohtaista eläkeasioista**  
*kouluttaja Birgitta Moisala, Keva*
- 10:45 Tauko
- 11:00 **Voimavaroja työhön**  
*kouluttaja Marjaana Kanerva, Seurakuntaopisto*
- 12:00 Lounas
- 13:00 **Kirkko tänään**  
*arkkipiispa Kari Mäkinen*  
- kirkon jäsenyys  
- toiminta, talous ja vapaaehtoistyö
- 14:00 **Päivien yhteenveto ja palautekeskustelu,**  
*Sami Lahtiluoma*
- 14:30 Kahvi

**ENNEMMIN  
KOURALLINEN  
KOKEMUSTA,  
KUIN SYLILLINEN  
TEORIAA.**

### **Ilmoittautuminen:**

Agricola / Seurakuntaopisto **19.8.2016 mennessä** [www.seurakuntaopisto.fi/agricola](http://www.seurakuntaopisto.fi/agricola).  
Tiedustelut koulutussihteerille Sami Lahtiluoma, [sami.lahtiluoma@seurakuntaopisto.fi](mailto:sami.lahtiluoma@seurakuntaopisto.fi).  
Osallistumismaksu 220 €. Ilmoittautumisajan jälkeen 270 €, mikäli on tilaa. Majoitus ei sisälly hintaan.

**Majoitusvaraus:** Holiday Club Caribia, Kongressikuja 1, 20540 Turku,  
[hotellimyynti.caribia@holidayclub.fi](mailto:hotellimyynti.caribia@holidayclub.fi) tai puh.0306874000, varaustunnus KITO2016.  
Varaus hotelliin viimeistään **14.8.2016 mennessä**. Kahden hengen huone 135 €/vrk,  
yhden hengen huone 105 €/vrk.

**Pysäköinti:** Hotellin piha-alueella on runsaasti pysäköintipaikkoja. Lisätiedot hotellista.

Kuva: Soile Tiainen



Jos kaipaat eilistä,  
kaipaat huomenna myös  
tätä päivää.

80 v. ammattitaidolla suoraan valmistajalta

# HAUTAKIVET

SAVONLINNAN KIVIVEISTÄMÖ  
RAUTIAINEN OY

Olavinkatu 68, puh. (015) 531 144  
savonlinnan.kiviveistamo@spynet.fi

[www.savonlennankiviveistamo.fi](http://www.savonlennankiviveistamo.fi)



Kuva: Tuuja Niemi-Nikkola

**DIGITOINNIN AMMATTILAINEN**

## MICRO·COPY

Myllärinkatu 12 B 1  
65100 Vaasa p. 06 312 0712  
www.vaasanmicrocopy.fi

Linked  

Onni on kuin perhonen -  
juuri kun olemme  
aikeissa tavoittaa sen,  
se livahtaa pois.  
Mutta jos istumme hiljaa  
paikoillamme, se saattaa  
laskeutua päällemme.

-Nathaniel Hawthorne

# Toimisto

## Kirkon alat ry

Asemamiehenkatu 2  
00520 HELSINKI

## Kyrkliga sektorn rf

Stationskarlsgatan 2  
00520 HELSINGFORS

vaihde. 0207 912 530  
fax 0207 912 531

Toimisto on avoinna ma-pe klo 9.00 - 15.00  
kesäaika (kesä- elokuu) klo 9.00 - 14.

Nimi	Tehtävä	Puhelin
<b>Paula Aaltonen</b> .....	<b>Toiminnanjohtaja</b> .....	0400 236 881
	Toimiston johtaminen, hallinto-ja neuvotteluasiat, julkaisujen päätoimittaja	
<b>Chanthy Nybergh</b> .....	<b>Toiminnanjohtajan assistentti</b> .....	040 5086 606
	Johdon avustaminen, viestintäpalvelut,	
<b>Anna-Maria Numminen</b> .....	<b>Lakimies</b> .....	040 5040 770
	Evl ja ort. sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, sosiaaliturva-asiat, liittojuristi	
<b>Pekka Pietinen</b> .....	<b>Lakimies</b> .....	040 7753 889
	Evl ja kr.järjestöjen sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, luottamusmieskoulutus	
<b>Hannele Halinen</b> .....	<b>Jäsenpalvelusihteeri</b> .....	0400 882 011
	Jäsenpalvelu, jäsenmaksuasiat, kuntoremonttilomat	
<b>Galina Voloshina</b> .....	<b>Toimistopalvelusihteeri</b> .....	0400 882 012
	Jäsenrekisteri, osoitteenmuutokset, kurssi-ilmoittautumiset	
<b>Paula Antell</b> .....	<b>Järjestöasiantuntija</b> .....	0400 157 992
	Alue-ja opiskelijatoiminta, liiton kurssit, yhteydet järjestöihin, kouluttaviin laitoksiin ja opintomatkat	
<b>Jaana Kovanen</b> .....	<b>Kirjanpitäjä</b> .....	0400 214 437
	Talous, aluetoimikunta	
<b>Jussi Ikkala</b> .....	<b>Opiskelijasihteeri</b> .....	050 3703 683
	Ts. järjestöasiantuntija, julkaisujen päätoimittaja	

# LIITON JÄSENYYS

## JÄSENEKSI LIITTYMINEN

Kirkon alat ry:n liitytään oman alan jäsenyhdistysten kautta. Jäseneksi voi liittyä Suomen evankelisuterilaisessa kirkossa, Suomen ortodoksisessa kirkkokunnassa sekä kristillisissä järjestöissä ja yhteisöissä työskentelevät viranhaltijat ja työntekijät sekä muut kirkon alan ammateissa olevat. Liittymislomakkeita saa oman työpaikan luottamusmiehiltä ja osoitteesta [www.kirkkonalat.fi](http://www.kirkkonalat.fi) tai liiton toimistosta puh. 0207 912 530.

Mikäli työnantaja perii jäsenmaksua suoraan palkasta, täytetään myös lomakkeen alareunassa oleva valtakirja. Jäsenmaksu vuonna 2016 on 1,3 % ennakonpidätyksen alaisesta tulosta. Lomarahoista peritään myös jäsenmaksu. Jos maksat itse, toimita jäsenilmoituslomake liiton toimistoon ilman valtakirjan täyttämistä. Liiton toimistosta lähetetään viitteelliset jäsenmaksutiliirrot, kun lomake on käsitelty.

Jäsenyys alkaa päivästä, jolloin hakemus saapuu liiton toimistoon. Jäsenmaksu maksetaan liittymispäivästä lähtien. Takautuvasti jäseneksi ei voi liittyä. Jäsenhakemuksen toimittaminen liittoon on jäsenen vastuulla. Postita siis lomake mahdollisimman pian!

Jäsenmaksu kattaa liiton, jäsenyhdistyksen, alueyhdistyksen, keskusjärjestö STTK:n ja Super työttömyyskassan jäsenmaksun. Liittoomme liittymällä pääset siis myös työttömyysturvalain mukaisen ansiosidonnaisen työttömyysturvan piiriin.

## LIITON TAI TYÖTTÖMYYSKASSAN VAIHTO

Jäsenen siirtyessä toisesta liitosta ta työttömyyskassasta Kirkon alojen ja Super työttömyyskassan jäseneksi, tulee ilmoitus tehdä 30 päivän sisällä, jotta työttömyysturva jatkuu keskeytymättä. Tällä on merkitystä mm. työssäoloehdon täyttymisessä, mikä vaikuttaa oikeuteen saada mahdollisen lomautuksen tai työttömyyden aikana ansiosidonnaista päivärahaa.

## JÄSENEEN MUUTOSILMOITUKSET JA ILMOITUS PALKATTOMASTA AJASTA

Jos jäsen vaihtaa jäsenyhdistystä tai työnantajaa, on jäsenen itse ilmoitettava muutoksesta jäsenrekisteriin. **Jotta liitto voi palvella jäseniään parhaalla mahdollisella tavalla, ilmoita ajan tasalla olevat tiedot työnantajasta, virkavapaasta, osoitteenmuutoksesta ja muista jäsenyyteen ja jäsenmaksuun vaikuttavista seikoista.** Muutosilmoitus on tehtävä myös silloin, kun jäsen maksaa jäsenmaksun itse. Palkattomuilta kausilta täytetään ilmoituslomake jäsenyyden säilyttämiseksi, jolloin jäsenmaksua ei peritä. Palkattomuuden syynä voi olla mm. opiskelu, äitiys- ja vanhempainvapaa, hoitovapaa, asevelvollisuus, sairausloma tai työttömyys ilman oikeutta ansiosidonnaiseen päivärahaan. Mikäli jäsen on virkavapaan ajan toisen työnantajan palveluksessa, maksetaan jäsenmaksu normaalisti. **Ilmoita kaikista jäsenyyteen liittyvistä muutoksista liittoosi, myös sähköpostiosoitteesi!**

## EROILMOITUS

Jäsenyydestä eroamisen on aina tapahduttava kirjallisesti, myös silloin kun on kysymys eläkeläisjäsenestä. Eroilmoituslomakkeita saa liiton toimistosta, netistä tai

sen voi tehdä vapaamuotoisena. Ilmoituksesta tulee näkyä, että jäsen eroaa sekä liiton että työttömyyskassan jäsenyydestä, henkilön nimi, henkilötunnus, eropäivä ja eron syy. Ilmoita erosta myös palkanlaskijalle.

## OPISKELIJAJÄSENYYS

Liittoon on mahdollista liittyä jo opiskeluaikana opiskelijajäseneksi. Liitto ei peri opiskelijajäseniltä jäsenmaksua. Työsuhteen alkamisesta ilmoitetaan liittoon aina jäsenilmoituslomakkeella, samoin kuin sen päättymisestä. Liiton jäsenedut koskevat kokonaisuudessaan myös opiskelijajäseniä opintorahaa lukuun ottamatta.

## ELÄKELÄISJÄSENYYS

Eläkkeelle jäävällä liiton jäsenellä on mahdollisuus jatkaa jäsenyyttään eläkeläisjäsenenä. Mikäli jäsenyyttä ei halua jatkaa, on liittoon tehtävä kirjallinen eroilmoitus. Eläkeläisjäsenmaksu on **70 € vuodessa**. Sitä ei peritä sinä vuonna kun siirtyy eläkeläisjäseneksi, mikäli ay-jäsenmaksuja on kertynyt sinä vuonna vähintään 70 €. Liiton jäsenedut koskevat kokonaisuudessaan myös eläkeläisjäseniä (**HUOM! Matkavakuutus päättyy sen vuoden lopussa, kun jäsen täyttää 68-vuotta.** Yli 68-vuotiaat voivat tiedustella lisätietoa: Turva, puh. 010 195 110.)

## JÄSENAKSET 2016

**Varsinaiset jäsenet** ..... 1,3 % ennakonpidätyksen alaisesta tulosta  
**Yksilölliset yhteistoimintajäsenet** 70 euroa / vuosi  
**Lähetetyt työntekijät** ..... 50 euroa/vuosi  
**Eläkeläiset** ..... 70 euroa / vuosi  
**Liittojen yhteistoimintajäsenet** ... 100 euroa / vuosi  
**Opiskelijajäsenet** eivät maksa jäsenmaksua

## JÄSENAKSEN VOIT VÄHENTÄÄ VEROTUKSESSA, TARKISTA VEROEHDOTUS

Liitto ilmoittaa automaattisesti ajalla 1.1. – 31.12. suoritettut jäsenmaksut verottajalle, tekee korjausajon myös elokuussa verottajalle.

Itsemaksavan tulee säilyttää kuitit ja työnantajaperinnässä olevan jäsenen tulee säilyttää vuoden viimeinen palkkatodistus, josta voi tarkistaa perityt jäsenmaksut ja laskelman voi tarvittaessa liittää verotukseen.

## TIEDUSTELU JA OSOITTEENMUUTOS

Jäsenyyteen liittyviin tiedusteluihin vastaa jäsenpalvelusihteeri, puh. 0207 912 530.

## TYÖTTÖMYYSKASSA

Puhelinpalvelu 09 2727 9377 ma-pe klo 9.00-13.00  
Toimisto on avoinna klo 8.30-16.00  
(1.6.-31.8. klo 8.30-15.00)  
Käyntiosoite: Kellostie 3, 00520 Helsinki (Itä-Pasila)

## Hakemusten postitusosoite:

Super työttömyyskassa  
PL 117, 00521 HELSINKI  
Faksi 09 278 6531  
Sähköposti [tkpalvelu@supertk.fi](mailto:tkpalvelu@supertk.fi)  
Lisätietoja [www.supertk.fi](http://www.supertk.fi)

# KITO RY:N HALLITUS JA VARAJÄSENET

TOIMIKAUDELLE 1.1.2016 – 31.12.2016

## Soile Tiainen

Työ: 044 400 4242  
Gsm: 050 3397 286  
soile.hm.tiainen@gmail.com

## Riitta Kjäll

Gsm: 050 3246 594  
riitta.kjall@evl.fi

## Ulla Raitala

Työ: (08) 2132 604  
Gsm: 050 412 2157  
ulla.raitala@evl.fi

## Tuija Niemi-Nikkola

Työ: 040 8049 411  
Gsm: 040 5670 696  
tuija.niemi-nikkola@evl.fi

## Tuija Ohtonen

Työ: 086172 2251 / 044 7444 251  
Gsm: 050 4391 234  
tuija.ohtonen@evl.fi

## Satu Taitto

Työ: 044 5246 261  
Gsm: 0500 629 707  
satu.taitto@evl.fi

## Seija Puustinen

Työ: (015) 5768 017  
Gsm: 050 4914 891  
seija.puustinen@evl.fi

## Jaana Vuorinen

Työ: (06) 3261 205  
Gsm: 050 4909 022  
jaana.vuorinen@evl.fi

## Sari Villanen

Työ: 044 4004 241  
Gsm: 040 7668 723  
sari.villanen@evl.fi

## Sari Rautiainen-Hämäläinen

Työ: 09 2340 2204  
Gsm: 050 3655 664  
sari.rautiainenhamalainen@gmail.com

## Jaana Kontio

Työ: 015 775 3313  
Gsm: 050 364 0117  
jaana.b.kontio@evl.fi

## Merja Korpela

Työ: 044 7194 658  
Gsm: 050 549 1115  
merja.a.korpela@evl.fi

Tärkeää elämässä on nöyryys ja intohimo.  
Minkä teetkin, tee takapuoli savuten.  
Syöksy siihen suurin vartaloin kahdella kiertteellä  
koska vain siten lunastat itsekunnioituksesi.  
Ja jos kaadut, nouse ylös,  
pane heftaa polveen ja etene taas.  
Jos kaadut aina vain, ajattele, että kukaan  
ei kaadu niin nopeasti kuin minä,  
niin suoraan mahalleen ja näköalapaikalle.  
Sillä autuaita ovat ne , jotka osaavat nauraa  
itselleen , koska heiltä ei tule hupia puuttumaan.

Aino Suhola



**Posti Green**



**KiTon teemapäivät**  
**28. – 29.9.2017**

**Kotkassa**

Koostanut: Tuija Niemi-Nikkola ja Soile Tiainen  
Kannen kuva: Tuija Niemi-Nikkola  
Paino: Kirjapaino Seppo Oy